

CAP 2021-2027 valmistelu

Juha Lappalainen

2.4.2019

Monivuotinen rahoituskehys - MFF

- EU-komission esityksessä leikkaus kohdistuu suhteellisesti eniten maaseudun kehittämisaroihin
 - Erityisen hankala Suomelle, kun osuus maaseuturahoista on suhteellisen suuri

EU rahoitus/vuosi	2014 – 2020 milj. e	2021 – 2027 milj. e	Muutos milj. e	Muutos %
EAGF (I-pilari)	524	509	- 15	- 2,9
EAFRD (II -pilari)	340	288	- 52	- 15,3
YHTEENSÄ	864	797	- 67	- 7,8

Komission 9 tavoitetta CAP -uudistukselle

”Valmisteluaikataulu” – muuttuu koko ajan...

- Budjetti, syksy 2019/alkuvuosi 2020
- EU –lainsäädäntö, budjetin jälkeen loppuvuosi 2020/2021
- Kansallinen strategia, komission käsittelyssä viimeistään 1.1. 2021?
- Toimeenpano, aikaisintaan kevät 2022

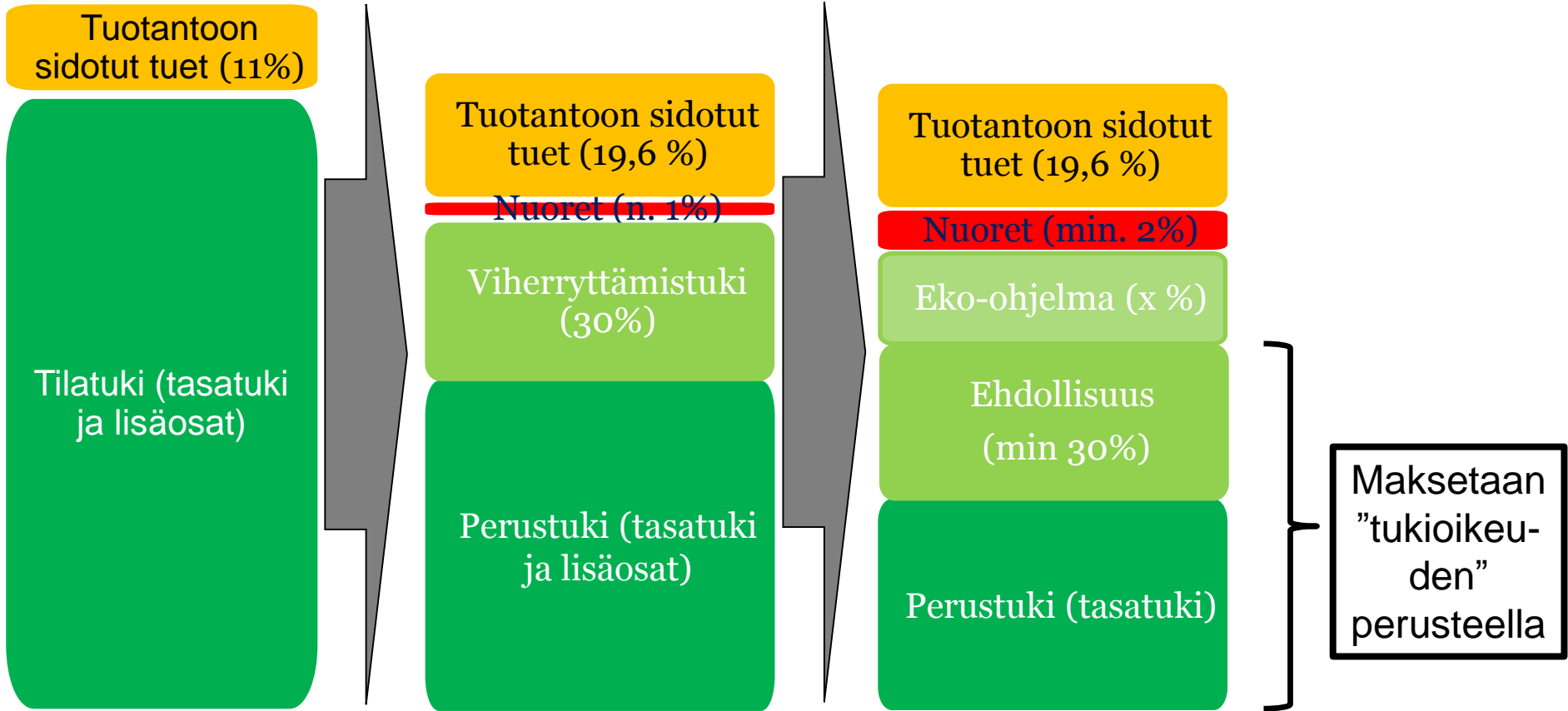

Uusi arkkitehtuuri

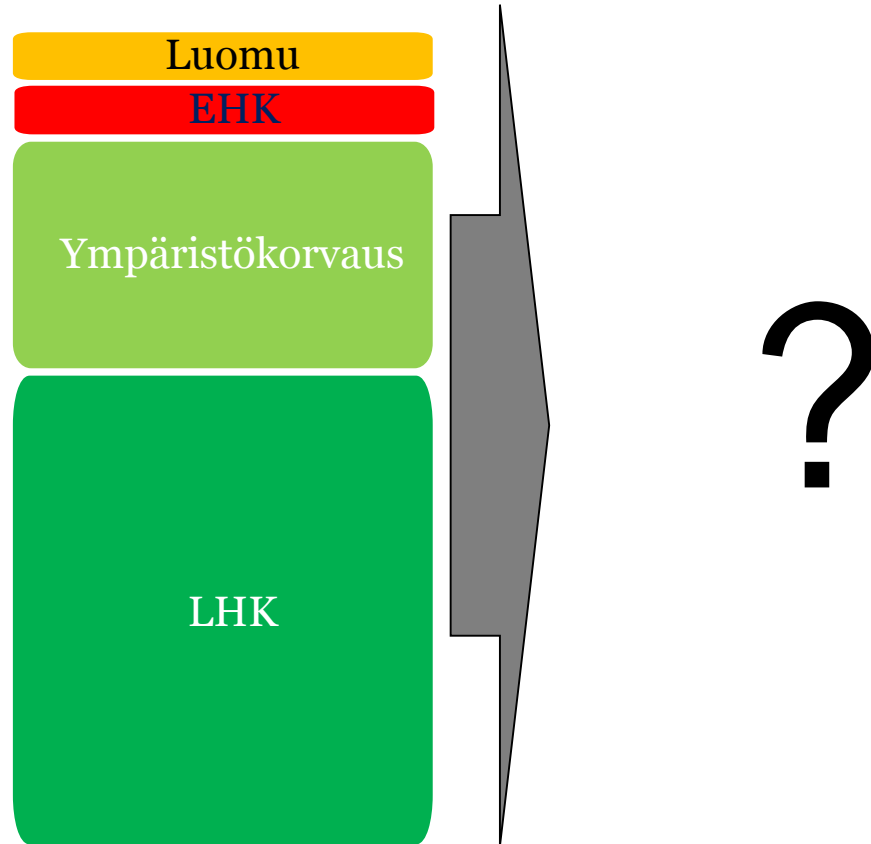
- EU –tasolla tavoitteet, viitekehys ja minimivaatimukset
- Jäsenmaalle aiempaa enemmän valtaa päättää sisällöstä, valvonnasta ja seurannasta
- Jäsenmaakohtainen strateginen suunnitelma, joka hyväksytetään komissiossa
- Komissio seuraisi jäsenmaiden tulosten toteutumista ja saavuttamista, jäsenvaltio hoitaisi tilatason valvonnan

EU:n kokonaan rahoittama suora tuki 2007 - 2027

Maaseutuohjelman korvaukset 2015 - 2027

CAP-asetukset (I -pilari)

- Strateginen suunnitelma monimutkainen ja yksityiskohtainen
- Jäsenmaakohtainen jousto suorissa tuissa on edelleen melko vähäinen
- **Tuotantosidonnaiset tuet** laadullisilla tai tuotannon säilyttämisen kriteereillä nykyisille tuotteille enintään 10 % (+ 2 % valkuaiskasveille)
 - **Suomella mahdollisuus jatkaa nykytasolla (19,6 %), kantaluku tosin pienenee**
- **Tukikatto** 100.000 euroa suorissa tuissa, mutta aleneva 60.000 eurosta
 - - 25%: 60 - 75 000 eur
 - - 50%: 75 - 90 000 eur
 - - 75%: 90 - 100 000 eur
 - Katto voidaan nostaa viljelijän laskennallisella palkalla, maksetuilla palkoilla sivukuineen tai palkkaindikaattoreilla **tai sitten ei**
 - Leikatut varat pienille tiloille, tuotannosta irrotetulle tuelle tai II-pilariin **tai sitten ei**
- **Eco-scheme** pakollinen jäsenmaille, mutta vapaaehtoinen viljelijöille
 - Ympäristötoimet kolmessa osassa: ehdollisuus, eco-scheme, ympäristökorvaus
- **Tukioikeuksista voidaan luopua**

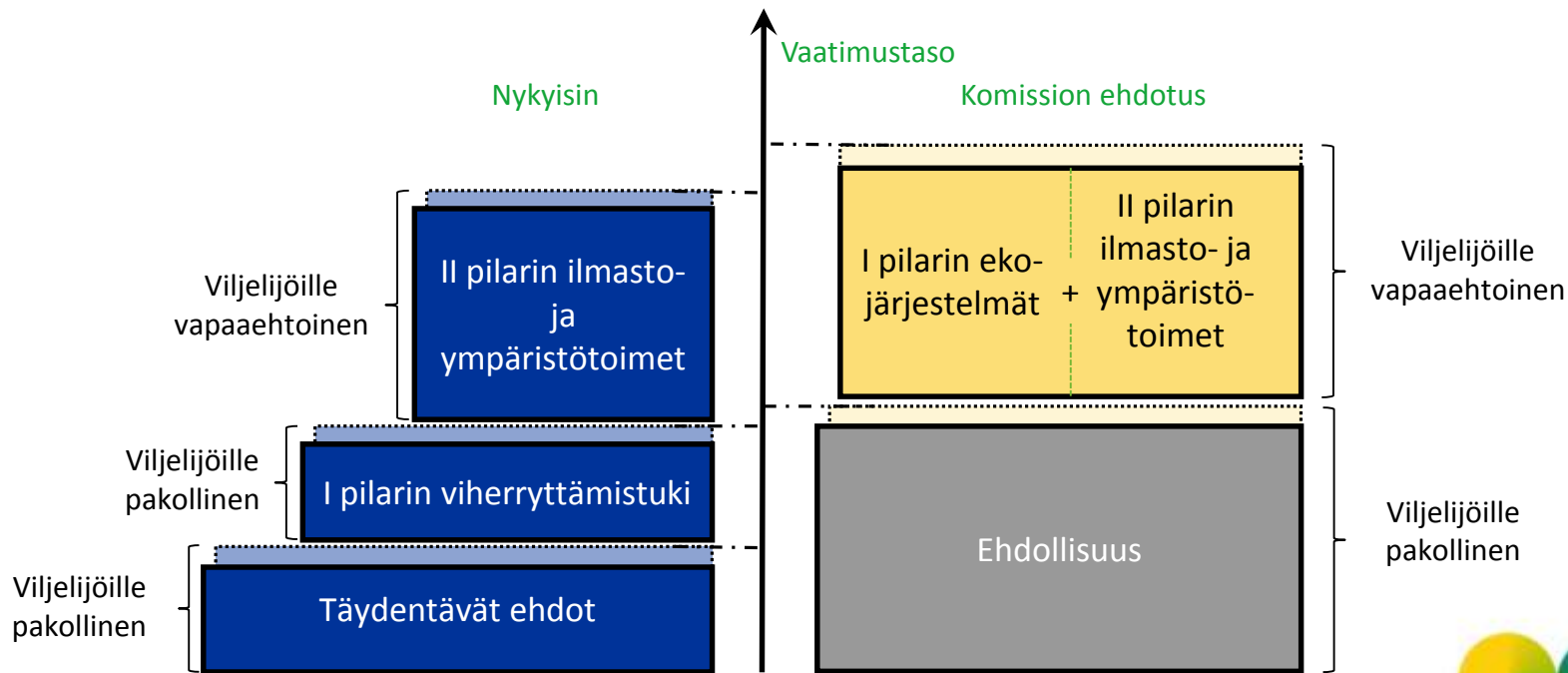

CAP-asetukset (II -pilari)

- EU:n osarahoitusprosentti maaseutuohjelmassa vähintään 20 %
- Vähintään 30 % maaseutuohjelmasta ilmasto- ja ympäristötoimiin
 - Luonnonhaittakorvausta ei lasketa mukaan tähän osuuteen kuten nykyään
- Vähintään 40 % koko CAP-rahasta käytettävä ilmastotoimiin
- Luonnonhaittakorvaus ainoastaan hehtaaritukena, samat alueet kuin kuluvalle kaudella
- Korvaukset (ympäristö, eläinten hyvinvointi, luomu) maksettava lisäkustannusten tai tulonmenetysten perusteella
- Metsätoimenpiteet mahdollisia nykyistä laajemmin
- Riskienhallintavälineiden (jäsenmaalle pakollinen) omavastuu 20 %

CAP:n ilmasto- ja ympäristötoimet

Ehdollisuus (komission esitysluonnos, sis. SMR ja GAEC)

(suorien tukien edellytys -> ympäristökorvaukseen/ekojärjestelmän alla tiukemmat ehdot)

- No back-sliding
 - Vaatimusten/rahoitusosuuden on oltava tiukemmat kuin nykyiset täydentävät ehdot + viherryttäminen
- Farm Sustainability tool (management) -> **neuvonta/eco-scheme/ympäristökorvaus???**
 - Maanäytteet, viljelytoimenpiteet, viljelyhistoria, satotavoite, lannoitus lainsäädännön mukaan, täydelliset lannoitustiedot
 - Kaikki tieto sähköisesti eri lähteistä hallinnolle ja tieto on avointa
- Turvemaiden ~~muokkaus- ja kyntökielto~~ ”asianmukainen käyttö”
- Paljaan maan kieltäminen ~~talvikaudella~~ herkillä jaksoilla
- Rinnepeltojen maanmuokkauksen -management
- **Viljelykierto**
- Pysyvien nurmien säilyttäminen, säädös vuoden 2015 muodossa (kireä) **tai omnibus -versio**
- Minimalian määrittäminen, joka aktiivisen maataloustuotannon ulkopuolella (EFA?) ja puiden/pensaiden kaatamiskiello lintujen pesintäaikaan
- Suojakaistat vesistöjen varsille (ei tarkempaa määrittelyä)

Komission 9 tavoitetta CAP -uudistukselle

Ilmastotoimet – ehdollisuus – eco-scheme - ympäristökorvaus

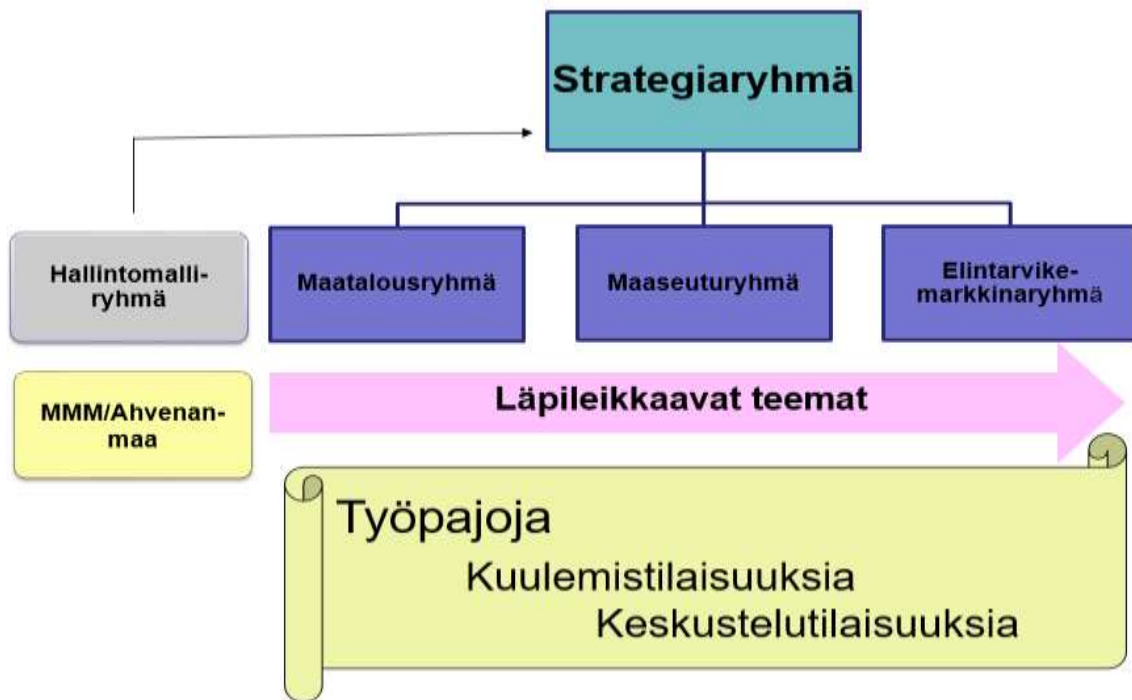
Riskienhallinta

- Satovahingot
 - Tuki satovahinkovakuutuksille
 - Viljelijöiden keskinäiset rahastot

- Tuottajahintojen/panoshintojen voimakkaat vaihtelut
 - Tulovakuuttaminen
 - Toimiiko ja jos kyllä, niin millä sektoreilla?

CAP 2027 –valmistelun organisointi MMM:ssä

CAP 2027 -valmistelu

- MMM:n avausseminaari 30.10.-18
- Maatalousryhmän ensimmäinen kokous 1.11.-18
 - Kokouksia aikataulutettu kesäkuun -19 loppuun
- Markkinaryhmän ensimmäinen kokous 2.11.-18
- Maaseuturyhmän ensimmäinen kokous 5.11.-18
- Työpajat ja sektorikohtaiset kuulemiset on tarkoitus saada päätökseen Vappuun mennessä
- CAP –suunnitelma oltava komission käsittelyssä viimeistään 1.1.2021?
 - Komission hyväksymiskäsittely max 8 kk ”pysähtyvän” kellon periaatteella
 - Kansallinen lainsäädäntöprosessi arviolta min 6 kk

Työpajat

1. Aktiivisen maataloustuotannon edistäminen (tosiasiallisen viljelijän määritelmä, aktiivituotantoon kannustaminen)
2. Maatalouden tulokehityksen edistäminen (tuotantoon sitomattomat ja tuotantoon sidotut tuet tulokehityksen edistämiseksi, yhteys kansallisiin tukiiin)
3. Maataloustuotannon **tuottavuuden** ja tuotantorakenteen parantaminen (maatalouden investointien edistäminen)
4. Maatalouden sukupolvenvaihdosten edistäminen ja nuorten viljelijöiden tukeminen toiminnan alkuvaiheessa (ns. exit payment, nuorten houkuttelemine alalle, aloitusvaiheen tukivälineet)
5. Maataloustuotannon riskienhallinnan edistäminen (vakuutukset, keskinäiset rahastot)

Työpajat

6. Ruokasektorin kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen (viljelijän asema ruokaketjussa, lisäarvotuotteet, vientiedellytysten kehittäminen, arvoketjujen muodostaminen ml. logistiikka)
7. Tuottajaorganisaatioiden ja mehiläistuotannon alakohtaisen tukijärjestelmän kehittäminen
8. EU:n laatujärjestelmien käyttöönoton ja menekinedistämisyjärjestelmän hyödyntämisen edistäminen
9. Kuluttajan roolin vahvempi huomioiminen (kulutustottumukset ja niiden muutokset ja vaikutukset maataloustuotannon uudelleensuuntaamiseen, ruuan turvallisuus, ravitsemus, ruokahävikki)
10. Luomutuotannon edistäminen (luomukorvauksen ehdot, investoinnit, jakelu- ja jalostusketjut, tuottajaorganisaatiot, luonnontuoteluomu, EIP–tyyppinen yhteistyö, siementuotannon tehostaminen)

Työpajat

11. Tuotantoeläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
12. Maaseudun yritystoiminnan edistäminen (pk-yritysten investoinnit, uuden yritystoiminnan aloittaminen, jalostusasteen nosto)
13. Uusien rahoitusinstrumenttien tarpeen selvittäminen maaseutu- ja maatalousyrityksissä (maaseutualueet, alkutuotanto, suhdannevaihtelut, korot, pääoma, vakuudet, rahoitusinstrumenttien yhteensovittaminen käytössä oleviin muihin rahoitusmuotoihin)
14. Yleishyödyllisten investointien edistäminen (esimerkiksi laajakaista-yhteyksien parantaminen)
15. Yhteistyötoimien edistäminen (palvelut, EIP)

Työpajat

16. Alueiden maaseudun kehittämisen tarpeiden selvittäminen (alueelliset suunnitelmat)

17. Leader-toimintatavan vahvistaminen (Leader-periaatteet ja toimintatapa, Leaderin käytössä olevat kehittämisvälineet, toimintarahan hallintomalli, Leader-ryhmien ja paikallisten strategioiden valintamenettely, rahastojen välinen yhteensovitus)

18. Eroosionesto ja kasvipeitteisyyden edistäminen (suojakaistat ja –vyöhykkeet, viljely- ja ympäristönurmet, muut peltotoimet, katteet)

19. Maaperästä ja vesitaloudesta huolehtiminen (salaojitus, säätösalojitus, vesirakentaminen, monitavoitteiset maatalouskosteikot, maaperä, hiilen lisääminen, riskienhallinta)

20. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja sopeutuminen sekä ilmanlaadun parantaminen maataloudessa (kasvihuonekaasupäästöt, ammoniakki, ilmastonmuutoksen hillintä- ja sopeutumistoimet, bioenergia, ammoniakkipäästöjen vähentämistoimet, pellonmetsitys)

Työpajat

21. Ravinteiden käytöstä huolehtiminen maataloustuotannossa
22. Kasvinsuojelusta huolehtiminen maataloustuotannossa
23. Maatalousluonnon monimuotoisuuden edistäminen (maatalousmaalla ja maatalousvaikutteisilla alueilla, kuten perinnebiotoopeilla)
24. Geenivarojen suojeleminen ja käytön edistäminen (alkuperäisrodut ja –kasvit)
25. Osaamisen kehittäminen sekä innovaatioiden ja digitalisaation edistäminen (tutkimus ja uuden tiedon jalkauttaminen, koulutus, neuvonta, digitalisaatio, AKIS-verkosto)
26. Viljelijätukijärjestelmien valvonnan kehittäminen (IACS:iin kuuluvien tukijärjestelmien ja ehdollisuuden valvontajärjestelmät)
27. Maaseudun kehittämisen toimenpiteiden valvonnan kehittäminen

Sektorikohtaiset kuulemistilaisuudet

1. Maito
2. Nauta
3. Lammas
4. Vuohi
5. Sika
6. Siipikarja
7. Valkuais- ja öljykasvit
8. Muut peltokasvit
9. Puutarha
10. Mahdollisesti muut tuotantosunnat

Kiitos!

